

Iz mladostnih načrtov.

XIV.

Kljub ostri prepovedi staršev me je še vedno nekaj vleklo na cesto. To sem sicer vedel, da s cestarsko službo ne bo nič. Toda — ali so na cesti samo cestarji? Ali je samo cestarska služba tako lahka, da ni treba zanjo skoro šole?

Sam sem videl na cesti že še druge ljudi. Eni so hodili peš, drugi so vozili s sabo še majhne vozčke na dveh kolesih, tretji so pa imeli konje vprežene, sami so pa sedeli na vozu. Meni so bili ti zadnji še najbolj všeč.

To je zares nekaj prijetnega. Ti sediš na vozu in paziš na konja, da ne zaide, semtertja ga tudi malo poženeš, da hitreje stopa. Voz pa kar drči po gladki cesti. Zjutraj sedeš doma na voz, pa se popelješ kamor hočeš: v Kranj, v Ljubljano ali pa še naprej, zvečer si že zopet doma. Trpljenja pa skoro nobenega. No, in če si enkrat prislužiš toliko, da si naправиš mehko kočijo, potem imaš pa nebesa na zemlji.

Tudi jaz si bom kupil voz in konja, pa bom vozil, kar mi bo kdo naročil, pa še sam se bom zraven vozil in denar bom služil. Ko pa malo obogatim, bom pa voz prodal, pa bom kupil kočijo, in konj bo dirjal po cesti, da se bo kar kadilo. Prav res se bo kadilo, kjer bo dosti prahu. Pa naj le bo prah, samo da se mi peljemo. O, še bo prijetno na svetu, če bom smel le na cesto. Juhuhuhu! Prav res bi zavriskal...

»Jutri boš šel pa mesto mene na Goričane,« so mi rekli oče nekega dne tako-le pod jesen. »Jaz moram biti doma, da bom otavo pokosil, ti boš pa peljal les v tovarno, da bo kaj zaslužka. Bati se ti ni treba nič, saj konj sam prav dobro zna svojo pot.«

Kdo je bil tega naročila bolj vesel kot jaz! Kako sem se bal, da bi se oče čez noč ne premislili! S konjem bom šel, in sam bom šel in še peljal bom. Vsem ljudem, ki me bodo videli, bom pokazal, da sem kar ustvarjen za voznika.

Navsezgodaj sem vstal in komaj čakal, kdaj bo ura bila šest. Takrat mi bodo oče zapregli, in jaz bom sedel na voz in pognal konja. Ura udari šest, moje srce pa veselja; sedaj bo svet videl, kaj jaz znam, če se prav nisem nič učil.

Do tovarne je šlo dobro. A tam sem zapeljal na napačno stran.

»Ti, fant, nazaj pelji! Obrni! Tam ne smeš voziti!«

Ozrl sem se in vidim nekega gosposkega človeka, ki mi kaže, kam naj zapeljem. Tam je bilo pa moje učenosti kraj. Tako sem bil neroden, da mi je dejal tisti gosposki človek: »Ti fant, za voznika pa ti nisi ustvarjen.«

Kako me je ta obsodba zbolela! In potrla! Uhuhuu! Najraje bi bil zajokal...

XV.

Umreti sem se vedno bal. Če bi človek povsod videl, kdaj gre smrt proti hiši, bi ji morebiti še ušel, bi se ji morebiti skríl. Zakaj, da bi se s smrtjo spopadel in jo zapodil od hiše, na to še misliti ne smem. Saj nisem kakor tisti kovač v znani vam pravljici. Smrt se sedaj ne boji nikogar več.

Videl in slišal sem pa, da gredo bolnim ljudem po zdravnika. Ta pride navadno na dom, bolnika pregleda, spozna njegovo bolezen in nekaj zapiše na listek. S tem listkom gredo potem domači v mesto v apoteko in prinesejo bolniku zdravila. Bolnik zdravila uživa in ozdravi; včasih seveda pa tudi umrje. Prezgodaj mu je zmanjkalo zdravil, pa je moral umreti. Kako naj si pač drugače mislim!

Zdravnik torej preganja smrt in pa apotekar. Eno izmed teh dveh opravil moram prevzeti tudi jaz, če se hočem ubraniti smrti: ali zdravnik ali apotekar.

Kaj sem si izbral, — kaj menite? Še danes se zdím samemu sebi pameten, ker sem se odločil za apotekarja. Zakaj? Kaj mi pomaga biti zdravnik, če pa nimam zdravil? Smrt pride, pa me vzame, če sem prav zdravnik.

Vse drugače pa lahko ravna apotekar. Apotekar prodaja raznovrstna zdravila. Vedno jih ima pri sebi. Sedaj naj pa le pride smrt, kadar hoče in od katerekoli strani hoče, apotekar jo vedno lahko prežene.

O, ko bi bilo to res, potem bi bili pa vsi ljudje apotekarji.

Kmalu, prekmalu sem videl, da so moje sanje prazne. V mestu je zazvonilo mrliču. Vsi štirje zvonovi so zapeli smrtno pesem. Komu pač?

»Ali že veš, komu zvoni?«

»Ne vem.«

»Apotekarju.«

»Ali res?«

»Res, res!«

Tako so govorili ljudje tiste dni.

Torej — apotekar je umrl. Mož, ki je od vseh strani obdan od zdravil; mož, ki prebiva v trdnjavi zoper smrt, tudi ta mož je moral umreti. Če je pa tako, če tudi tam ni človek varen pred smrtjo, potem je pa prav vseeno, če nisem apotekar.

Smrt me bo našla povsod, zato se moram pač sprijazniti z mislijo na smrt. Samo da bi umrl v milosti božji, pa sem dober. Milost božja je boljša kot vsa zdravila. Vsa zdravila me ne rešijo smrti. Smrt pride in mi vzame časno življenje. Milost božja mi da v roke ključ do tiste dežele, kjer gori večna luč.

J. E. Bogomil.

Prvi zaslužek.

Bilo je to še v tistih lepih časih pred vojsko. Pa so rekli Hrastarjeva mati: »Pekla bi, pa nimam moke, v mlin pa ni časa iti, ker je toliko dela. Kaj, ko bi Janez šel?«

»Ne vem, kako bo, je preboječ,« so rekli oče. »Poizkusi, morda si bo upal.«

»Janez!« ga pokličejo mati.

»Kaj bo?« se odzove odnekod.